

TS 1/2023 vp Euroopan komission ehdotus tieturvallisuuspaketiksi

Liikenne- ja viestintävaliokunnan kuuleminen 25.4.2023

Saara Louko, Monika Mutanen ja Sofia Johansson

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Ajokorttidirektiiviehdotuksen toissijaisuusarviointi (1)

- Ajokorttidirektiiviehdotuksessa (15 artiklan 2 kohta) esitetään säädettäväksi uusia kuljettajia koskevasta koeajasta, johon kuuluu nollatoleranssi alkoholin osalta. Koeajan kesto olisi vähintään kaksi vuotta.
- Ko. toissijaisuusasiaa on arvioitu U-kirjelmää laadittaessa yhdessä OM:n kanssa.
- LVM:n alustavan arvion mukaan ehdotettu promilleraja on toissijaisuusperiaatteen vastainen.

VNn kanta U-kirjelmässä: *VNn alustavan arvion mukaan koeaikaan sisältyvä nollatoleranssiehdotus on toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen vastainen. VN arvioi tarkemmin nollatoleranssin oikeusperustan riittävyyttä sekä sen suhdetta toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteeseen ja perustuslaissa säädettyyn yhdenvertaisuuteen, kun ehdotuksen käsittely etenee neuvostossa. VN suhtautuu kielteisesti ehdotukseen nollatoleranssista ja velvollisuuteen sanktioida tämän rikkominen kansallisesti. VN suhtautuu varauksellisesti ehdotukseen kahden vuoden koeajasta uusille kuljettajille ja pitää tärkeänä, että koeaika muutettaisiin kertaalleen suoritettavaksi. VN tarkentaa kantaansa neuvottelujen edetessä.*

Ajokorttidirektiiviehdotuksen toissijaisuusarviointi (2)

- Neuvoston maaliikennetyöryhmän kokouksessa Tanska, Viro, Saksa, Belgia ja Irlanti ovat esittäneet huolia toissijaisuusperiaatteen toteutumisesta kyseisen ehdotuksen osalta.
- Komissio katsoo, ettei ehdotus olisi toissijaisuusperiaatteen vastainen.
- Promillerajoista ei ole aiemmin säädetty EU-tasolla myöskään muissa liikennemuodoissa. Komissio on antanut moottoriajoneuvojen kuljettajien veren alkoholipitoisuutta koskevan suosituksen 2001.

Ajokorttidirektiiviehdotuksen toissijaisuusarviointi (3)

- Ehdotus ylittää ajokorttidirektiivin tarkistamiselle asetetun tavoitteen ”*parantaa liikenneturvallisuutta ja helpottaa ihmisten vapaata liikkuvuutta Euroopan unionissa sekä edistää samalla kestävää tieliikennettä ja sen digitalisaatiota*”.
- Nollatoleranssia ei tulisi ajokorttidirektiivillä velvoittaa otettavaksi osaksi kansallista lainsäädäntöä, eikä sen rikkomista tulisi säätää sanktioivaksi hallinnollisena seuraamusmaksuna.
- Rikosoikeudelliset ja yhdenvertaisuuteen liittyvät näkökulmat tulee huomioida. Tältä osin valtioneuvosto pitää ehdotusta toissijaisuusperiaatteen vastaisena, sillä jäsenvaltiot voivat saavuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteet kansallisella tasolla riittävästi, tai jopa paremmin ja tehokkaammin kuin unionin tasolla.

Ajokieltodirektiiviehdotuksen toissijaisuusarviointi (1)

- Valtioneuvoston kantaan ajokieltodirektiiviehdotusta koskien on myös kirjattu toissijaisuusperiaatteen mukaisuutta koskeva varauma.

  VNn kanta U-kirjelmässä: *Valtioneuvosto arvioi tarkemmin unioninlaajuisen ajokiellon oikeusperustan riittävyyttä sekä suhdetta toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteeseen, kun ehdotuksen käsittely käynnistyy ja etenee neuvostossa.*

- Ehdotuksen käsittely neuvoston maaliikennetyöryhmässä alkaa 26.4.
- LVM on tulkinnut ehdotusta siten, että ajokielto toimeenpantaisiin unioninlaajuisesti sen maan rangaistusasteikon mukaisena, jossa teko tapahtui. Toisessa jäsenvaltiossa määrätyn ajokiellon pituus saattaisi erota merkittävästi kansallisesti samasta teosta määrättävästä.

Huomioita ehdotusten oikeusperustasta

- Valtioneuvoston arvion mukaan ehdotusten oikeusperusta on pääosin asianmukaisesti valittu. Ehdotettujen toimenpiteiden sisältö ja tavoite liittyvät liikenneturvallisuuden parantamiseen EU:ssa.
- On kuitenkin epäselvää, riittäisikö ajokorttidirektiiviehdotuksen oikeusperusta koeajan nollatoleranssista säätämiseen ja ajokieltodirektiiviehdotuksen oikeusperusta unionin laajuisesta ajokiellosta säätämiseen.
- Valtioneuvosto arvioi oikeusperustan riittävyyttä näiltä osin tarkemmin, kun ehdotusten käsittely etenee neuvostossa.

Yhteenveto

- LVM katsoo, että valiokunnan olisi hyvä arvioida esiin nostettua toissijaisuusasiaa ja tästä johtuen valtioneuvoston kannassa esitetään tiettyjä varaumia.
- Valtioneuvoston alustavan arvion mukaan koeaikaan sisältyvä nollatoleranssiehdotus on toissijaisuusperiaatteen vastainen. Valtioneuvosto suhtautuu kielteisesti ehdotukseen nollatoleranssista ja velvollisuuteen sanktioida tämän rikkominen kansallisesti.
- Valtioneuvosto arvioi tarkemmin unioninlaajuisen ajokiellon oikeusperustan riittävyyttä sekä suhdetta toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteeseen, kun ehdotuksen käsittely käynnistyy ja etenee neuvostossa.

Kiitos!

lvm.fi Twitter: @lvmfi

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ